

H.Tingsten

Notiser om Liv och Dd

November 25 - November 27, 2003

Ddsskrcken, den besinningslosa. Detta utgr krnan i Tingstens beknnesler. Han avfrdar alla de klassiska trsteordsprken ssom ordlekar, ej allvarligt menade, och verkningslosa nr det gller. Han misstnker att de som uttalar sig frsonande om dden i sjlva verket ljuger. Hur kan man ngonsin kringg denna nakna skrck infr det oundvikliga. Det r inte dendet som i och fr sig skrmmer honom mest, utan det r dden sjlvt, det slutgiltiga utplnandet av honom sjlv, hans minnen, nskningar och vrld, som han inte frmr frlika sig med. Ddsskrcken r krnan i dessa notiser, allt annat r av sekundrt vrde och intresse.

Onda och goda mnniskor? Ett ovanligt platt kapitel. Exempel p personliga helveten, smskurna och engagerade. Bn och vidskepelse, frfattaren medger att han i frtvivlade stunder gripit detta halmstr, men ser det fr vad det r och var, en tillflig regression. Trkiga mnniskor, p sin hjd ett medelmttigt kseri. Intressantare r Tingsten nr han redogr fr den allmnt utbredda rasismen under 20-talet, att den nordiska rasens verlgsenhet togs fr givet. Dock denna tro var inte djupare n att nr den konfronterades med nazismens rasistiska ogrningar smlte bort i skam, och det ligger nra till hands att tro att den inte var ngot annat n oreflekterad provinsialism, dock s medfrde det en del drastiska tgrder p rashygienens konto. Och slutligen C.P.Snow's tv kulturer fr sin thutning. Att hvda att naturvetare besitta en strre intellektuell skrpa och hgore moralisk resning n humanister r ett helt grundlst antagande. Den jmfrelse Snow gr r skev, ty han stller en forskande naturvetare mot en amatr och litteratr. Snows exempel om knnedom om termodynamikens huvudsats skall inte stllas mot bekantskap med Shakespeare, utan frmgan att redogra fr t.ex John Stuart Mills liberalism. Slutligen finner han att nr naturvetare som Einstein och Oppenheimer uttrycker sig i politiska frgor s hjde de sig inte ver den genomsnittlige mannen p gatan.

November 29, 2003 **Ulf Persson:** *Prof.em, Chalmers U.of Tech., Göteborg Sweden* ulfp@chalmers.se